

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні циклової комісії спеціальності Екологія
(протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.)

Голова циклової комісії

Наталія ЛЮБАС

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗАПОВІДНА СПРАВА»

Освітньо-професійний ступінь	«фаховий молодший бакалавр»
Галузь знань	Е Природничі науки, математика та статистика
Спеціальність	Е2 Екологія
Освітньо-професійна програма	Екологічний контроль і стратегічна екологічна оцінка
Форма навчання	денна

**Силабус курсу «Заповідна справа»
2025-2026 навчального року**

Назва курсу	Заповідна справа
Адреса викладання курсу	вул. Тарнавського, 107, 79017 Львів
Циклова комісія за якою закріплена дисципліна	Циклова комісія спеціальності Екологія
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Е Природничі науки, математика та статистика, Е2 Екологія
Викладач курсу	Луцишин Олена Зіновіївна
Контактна інформація викладачів	olena.lutsyshyn@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Тарнавського, 107) Також проводяться онлайн консультації у Zoom.
Сторінка курсу	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3637 https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/zapovidna-sprava
Інформація про курс	Обов'язковий освітній компонент ОПП. Навчальна дисципліна читається для здобувачів освіти I-го курсу, спеціальності Е2 Екологія впродовж другого семестру в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати здобувачам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб знати про: сучасні напрями розвитку заповідної справи в Україні та в світі, основні завдання науки, законодавчі документи у галузі заповідання, міжнародну співпрацю; щоб розуміти суть кожної з категорій ПЗФ; вміти давати характеристику заповідним територіям, оцінювати і розраховувати збитки завдані територіям і об'єктам ПЗФ.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення Заповідної справи є ознайомлення студентів із сучасним станом заповідання в Україні та світі; вивчення класифікації об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ); вивчення заповідних територій; розгляд проблем і перспектив розвитку заповідної справи. Цілі: протягом семестру студенти екологи повинні ознайомитися і засвоїти такі питання курсу: <ul style="list-style-type: none"> - Основні положення заповідання. - Українське і Міжнародне природоохоронне законодавство в галузі заповідання. - Червона і Зелена книги. - Сучасний стан і перспективи заповідання в Україні. - Категоризація територій та об'єктів ПЗФ України та світу. - Шляхи створення об'єктів природно-заповідного фонду. Форми їхньої територіальної організації та діяльність. Літопис природи - Формування екологічної мережі. - Об'єкти природно-заповідного фонду в Україні та світі. - Види юридичної відповідальності за порушення законодавства про ПЗФ. - Обчислення збитків за завдану шкоду територіям і об'єктам ПЗФ. <p>Курс спрямований на оволодіння здобувачем освіти знань зі заповідної справи для подальшого їх використання при екологічному контролі та стратегічній екологічній оцінці.</p>
Література для	Основна

вивчення дисципліни

1. Андронов В. А., Варивода С. О., Тітенко Г. В. Заповідна справа: Навч. Посіб. Х.: НЦУЗУ, 2013. 204 с.
2. Гринчишин Н. М. Природно-заповідна справа: навч. посіб. Львів: ЛДУБЖД, 2024. 145 с.
3. Гродзинський М. П. Заповідна справа в Україні : Навчальний посібник / М. П. Гродзинський, М. П. Стеценко. К. : 2003. 306 с.
4. Данілова О.М., Ємчук Т.В. Заповідна справа та організація туристично-рекреаційної діяльності на територіях природно-заповідного фонду: навч. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. 350 с.
5. Методологія і практика оцінювання території України для заповідання / за ред. Л. Г. Руденка. К.: Наукова думка, 2020. 248 с.
6. Попович С. Ю. Природно-заповідна справа : Навчальний посібник. Арістей, 2007. 408 с.

Допоміжна

1. Доніца Н., Бадарау А. та ін. Посібник для визначення та управління лісами, які включають рідкісні та зникаючі типи оселищ (важливі осередки видового різноманіття) у Мармороському транскордонному регіоні (Румунія-Україна). Байя-Маре. Румунія, 2014.
2. Заповідні території Львівщини / С. М. Стойко, Б. М. Матолич та інші. Львів: ЗУКЦ, 2008. 128 с.
7. Кукурудза С. І. Біогеографія: Підручник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 504 с.
3. Попович С. Ю., Корінько О. М., Устименко П. М. Заповідне лісознавство. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2009.
4. Правовий режим природно-заповідного фонду України: історія формування, юридичні аспекти та зарубіжний досвід / за ред. О. Кравченко. Львів: В-во «Компанія»Манускрипт», 2017.
5. Природні ресурси Львівщини / Б. М. Матолич, І. П. Ковальчук, Є. А. Іванов, І. Л. Шемелинець, І. З. Федик, О. Я. Шпак, О. З. Ковальчук, Т. І. Кобак. Львів: ПП Лукашук В. С., 2009. 120 с.
6. Природно-заповідний фонд: земельні питання / за ред. О. Кравченко. Львів: В-во «Компанія»Манускрипт», 2017.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Закон України «Про природно-заповідний фонд» від 16.06.1992 р. (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12#Text>
2. Закон України «Про Червону книгу України» від 7.02.2002 р. (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3055-14#Text>
3. Закон України «Про екологічну мережу України» від 24.06.2004 р. № 1864- IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1864-15#Text>
4. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 р. № 1264-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1264-12#Text>
5. Конвенція ЕСПО: транскордонна оцінка впливу на навколишнє середовище. URL: http://www.eco-forum.org/sites/default/files/files/espooguideua_0.pdf
6. Наказ від 13.1.2022 р. № 424 «Про затвердження Методики визначення шкоди та збитків, завданих територіям та об'єктам природно-заповідного фонду внаслідок збройної агресії Російської Федерації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1416-22#Text>
7. Наказ «Про затвердження Інструкції про застосування порядку установлення лімітів на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів ПЗФ загальнодержавного значення» від 24.01.2008 № 27. Офіційний вісник України від 25.02.2008 р., № 12, стор. 122, стаття 320, код акту 42209/2008 9. Постанова КМУ «Про

	<p>затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про ПЗФ» від 24 липня 2013 р. № 541/ URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0117-08#Text</p> <p>8. Наказ «Про затвердження Інструкції про зміст та складання документації державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду України» від 20.09.2024 №1175 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1724-24#Text</p> <p>9. Постанова Кабінету міністрів України Про затвердження спеціальних такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд від 10 травня 2022 року № 575. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/575-2022-п#Text</p> <p>10. Постанова КМУ «Про розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання)» від 7 листопада 2012 р. № 1030. Нова редакція від 10.10.2018 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1030-2012-п#Text</p> <p>11. Постанова КМУ «Про службу державної охорони ПЗФ України» від 14 липня 2000 р. № 1127. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1127-2000-п#Text</p> <p>12. Природа України. Екологія, охорона природи, краєзнавство, довілля, туризм. URL: http://pryroda.in.ua</p> <p>13. Сайт «Червона книга України». URL: https://redbook-ua.org</p> <p>14. Червоний список МСОП. URL: https://wownature.in.ua/articles/vydy-chervonoho-spysku-msop/</p>
Тривалість курсу	ІІ семестр, 120 год., 4 кредити
Обсяг курсу	68 годин аудиторних занять, з них: 34 год. лекційних занять, 34 год. практичних занять. Самостійна робота студента - 52 год.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення даного курсу здобувач освіти повинен:</p> <p>знати: стан заповідної справи в Україні; закони, що стосуються заповідання; Закон України «Про природно-заповідний фонд України»; природоохоронне значення «Червоної книги» і «Зеленої книги»; зонування природно-заповідних територій; Міжнародні конвенції та організації з питань заповідання»; транскордонні заповідні території; категорії ПЗФ; про екологічну мережу і її складові частини; порядок оголошення заповідних територій (ЗТ); напрямки діяльності у ЗТ; види юридичної відповідальності за завдану шкоду заповідним територіям.</p> <p>вміти: розуміти необхідність створення заповідних територій для збереження ландшафтного різноманіття і духовної еволюції людини, пропонувати і обґрунтовувати необхідність створення заповідних об'єктів на певних територіях. Читати латинські слова. Наводити приклади заповідних територій різних категорій в Україні та показувати їх на карті. Показувати на карті материків найбільші заповідні території. Розробляти екологічні маршрути і створювати екостежки. Здійснювати дослідницьку перевірку об'єктів навколишнього середовища і розробляти заходи спрямовані на охорону навколишнього середовища. Працювати з основною документацією, яка ведеться на територіях ПЗ, БЗ, НПП (основна тема – Літопис природи). Розраховувати збитки за завдану шкоду на територіях ПЗФ.</p> <p>У процесі навчання здобувач освіти повинен набути таких компетентностей:</p> <p>Інтегральна компетентність:</p> <p>Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в екології, що вимагає застосування положень і методів природничих наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.</p>

	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК8. Прагнення до охорони та збереження навколишнього природного середовища.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності:</p> <p>СК6. Здатність до участі в розробці заходів, спрямованих на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.</p> <p>СК 11. Здатність до участі в реалізації природоохоронних заходів або екологічних проєктів.</p> <p>СК 12. Здатність до вивчення міжнародного та вітчизняного досвіду регіональних і транскордонних екологічних проблем з метою впровадження ресурсозберігаючих, природоохоронних технологій та альтернативних джерел енергії.</p> <p>СК 13. Здатність проводити процедуру стратегічної екологічної оцінки, оцінки впливу на довкілля планованої діяльності відповідно до законодавства України та застосовувати знання з екологічного законодавства; працювати з екологічною документацією, робити звіти про стратегічну екологічну оцінку документів державного планування.</p> <p>СК 14. Здатність проводити еколого-економічну оцінку природних ресурсів, розраховувати екологічний податок за забруднення навколишнього середовища та економічні збитки за завдану шкоду.</p>
Програмні результати навчання	<p>РН9. Аналізувати склад, будову, розвиток екосистем у різних просторово-часових масштабах.</p> <p>РН16. Здійснювати дослідницьку перевірку об'єктів навколишнього середовища при реалізації завдань екологічного контролю; розробляти, реалізувати заходи спрямовані на охорону навколишнього середовища.</p> <p>РН17. Застосовувати знання з екологічного законодавства у практичній діяльності, в тому числі під час асистування у заходах екологічного контролю, організації та проведення експериментів і випробувань.</p> <p>РН18. Застосовувати правила оформлення екологічної документації; здійснювати розрахунки екологічного податку та економічних збитків за шкоду довкіллю.</p>
Ключові слова	<p>Природно-заповідний фонд, заповідна територія, категорія ПЗФ, рекреація, транскордонна заповідна територія, екологічна мережа, Смарагдова мережа, Літопис природи, Червона книга, Зелена книга, Голубий список, реінтродукція, охоронне зобов'язання, біосферний резерват, природний заповідник, біосферний заповідник, національний природний парк, заповідне урочище, регіональний ландшафтний парк, заказник, пам'ятка природи, ботанічний сад, зоологічний парк, дендрологічний парк, парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва.</p>
Формат курсу	<p>Очний.</p> <p>Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем</p>
Теми	<p>Подано у таблиці</p>
Підсумковий контроль, форма	<p>Залік в кінці II семестру</p>
Пререквізити	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з біології, історії України. Даний освітній компонент є підґрунтям для вивчення інших навчальних дисциплін освітньої програми, зокрема дисципліни Охорона навколишнього середовища та екологічне законодавство, навчально-ознайомчої практики та ін.</p>
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися	<p>Лекція, презентація, практична робота, дискусія, мозковий штурм, екскурсія.</p> <p>Робота в системі Moodle, побудова електронного навчання як простору</p>

під час викладання курсу	прояву пізнавальних ініціатив.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, проектор, комплексний атлас вчителя, калькулятор, дошка, крейда.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100–бальною шкалою.</p> <p>Залік отримують здобувачі освіти, які протягом семестру відвідували заняття і пройшли в системі Moodle коротке тестове опитування по лекційних темах (максимальна кількість балів за одне лекційне заняття – 0,5), виконали та захистили практичні роботи (максимальна кількість балів за одну практичну роботу – 3), представили доповідь по двох темах самостійної роботи (максимальна кількість балів за одну тему – 3,5), написали підсумкові контрольні роботи по модульних темах (максимальна кількість балів за одну контрольну роботу – 25).</p> <p>Максимальна кількість балів, які здобувач може отримати з дисципліни становить 100 балів. Бали переводяться у національну та ECTS шкали.</p> <p>Роботи здобувачів освіти повинні бути виконані самостійно і доповнюватись власними висновками. Виявлення ознак академічної не доброчесності є підставою для не зарахування роботи викладачем.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Критерії оцінювання результатів навчання</p> <p>90 – 100 б. – здобувач повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми, вміє вільно викладати зміст, має глибокі, міцні, систематичні знання всіх питань навчальної дисципліни, розуміє їх значення для своєї професійної підготовки; виконав усі завдання кожної теми, модульних робіт.</p> <p>81 – 89 б. - здобувач ґрамотно і по суті викладає програмний матеріал, застосовує теоретичні знання при виконанні практичних завдань, однак допускає незначні неточності, засвоїв більшість тем навчальної програми, вміє самостійно викладати зміст всіх питань навчальної дисципліни; виконав завдання кожної теми, модульних контрольних робіт.</p> <p>71 – 80 б. - здобувач добре знає програмний матеріал, володіє базовими навичками з виконання практичних завдань, самостійно обирає метод реалізації, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату, не завжди вміє вільно викладати зміст всіх питань навчальної дисципліни; виконав більшість завдань кожної теми, модульних контрольних робіт.</p> <p>61 – 70 б. – здобувач засвоїв тільки основний матеріал на рівні репродуктивного відтворення, але не знає окремих деталей, припускається неточностей, порушує послідовність у викладі матеріалу, може розв'язувати типові завдання за зразком, але допускає помилки, виконав окремі завдання кожної теми, модульних контрольних робіт.</p> <p>51 - 60 б. - здобувач відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взв'язок між ними, може сформулювати за допомогою викладача основні тези теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може; відчуває труднощі під час виконання практичних завдань, виконав лише деякі завдання кожної теми, модульних контрольних робіт.</p> <p>21 – 50 б. – здобувач не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, з великими труднощами виконує практичні завдання, знайомий лише з деякими поняттями та визначеннями курсу; не виконав практичні завдання, завдання модульних контрольних робіт.</p>

	0 – 20 б. - необхідний повторний курс з навчальної дисципліни.
Питання для контролю знань	<ol style="list-style-type: none"> 1. Екологічна мережа – це..... 2. Ендеміки – це ... 3. Кадастр територій та об’єктів ПЗФ – це ... 4. Літопис природи – це ... 5. Охоронне зобов’язання – це ... 6. Природоохоронний аншлаг – це ... 7. Природно-заповідний фонд – це ... 8. Реінтродукція – це ... 9. Смарагдова мережа – це ... 10. Суворий природний резерват– це ... 11. Заповідна справа – це ... 12. Біосферний резерват – це... 13. Природний заповідник – це... 14. Біосферний заповідник – це.... 15. Національний природний парк – це... 16. Заповідне урочище – це... 17. Регіональний ландшафтний парк – це ... 18. Заказник – це... 19. Пам’ятка природи – це... 20. Ботанічний сад – це... 21. Зоологічний парк – це... 22. Дендрологічний парк – це... 23. Парк-пам’ятка садово-паркового мистецтва. 24. Заповідна справа. Об’єкт, предмет, методи дослідження завдання заповідної справи. 25. Зелена книга України. Історія створення, структура, категоризація видів. 26. Біосферний заповідник. Поняття, діяльність БЗ, функціональне зонування території. Навести приклади біосферних заповідників в Україні. 27. Складові частини екологічної мережі та їхня характеристика. Екологічні коридори в Україні. 28. Природні заповідники та заповідні урочища. Поняття, діяльність, функціональне зонування території. Навести приклади природних заповідників. 29. Відповідальність за порушення законодавства про Природно-заповідний фонд. Форми відповідальності і їх суть. 30. Етапи історичного розвитку заповідної справи в Україні та їхня характеристика. 31. Міжнародні класифікації природоохоронних територій. Категоризація заповідних територій МСОП. Їхня характеристика 32. Літопис природи. Структурні елементи наукової теми. 33. Історія розвитку заповідної справи в Світі. 34. Класифікація природно-заповідного фонду України. Характеристика категорії. 35. Рекреаційна діяльність у межах територій та об’єктів природно-заповідного фонду. 36. Природні комплекси рівнинної території України. Їхня характеристика. Заповідні території. 37. Поняття і типи екологічних стежок. Порядок розроблення екологічної стежки і вимоги до її облаштування. 38. Процедура створення об’єктів природно-заповідного фонду.

	<p>39. Природні комплекси гірської території України. Їхня характеристика. Заповідні території.</p> <p>40. Транскордонні заповідні території України. Поняття трилатеральний біосферний резерват.</p> <p>41. Освітньо-виховна діяльність на межах територіях природно-заповідного фонду.</p> <p>42. Чорне і Азовське моря. Загальна характеристика природних умов. Заповідні території.</p> <p>43. Національний природний парк і регіональний ландшафтний парк. Поняття, діяльність, функціональне зонування території. Навести приклади НПП і РЛП.</p> <p>44. Державний екологічний контроль. Служба державної охорони. Повноваження і обов'язки.</p> <p>45. Основні законодавчі документи України, якими керуються у галузі заповідання. Назва, рік прийняття.</p> <p>46. Функціональне зонування територій ПЗФ. Поняття «зонування», зони в межах територій різних категорій, основні завдання функціональних зон.</p> <p>47. Громадський контроль на територіях природно-заповідного фонду. Основні завдання громадського контролю.</p> <p>48. Міжнародні програми з питань охорони довкілля. Основні завдання, рік прийняття і впровадження.</p> <p>49. Фінансово-економічний механізм функціонування заповідних територій. Джерела фінансування. Платні послуги, які можуть надаватися установами ПЗФ.</p> <p>50. Заказник і пам'ятка природи. Поняття, класифікація територій. Навести приклади заказників і пам'яток природи.</p> <p>51. Червона книга МСОП (Міжнародного Союзу з охорони природи) і Голубий список. Історія створення, структура, категоризація видів.</p> <p>52. Структура природно-заповідного фонду Львівської області. Її характеристика.</p> <p>53. Землепорядкування на територіях ПЗФ. Обмеження, фінансування. Порядок встановлення охоронних зон.</p> <p>54. Червона книга України. Історія створення, структура, категоризація видів.</p> <p>55. Структура природно-заповідного фонду України. Її характеристика.</p> <p>56. Державний кадастр територій та об'єктів ПЗФ.</p> <p>57. Про порядок здійснення державного контролю за дотриманням заповідного режиму на територіях та об'єктах ПЗФ.</p> <p>58. Обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд.</p> <p>59. Методика обчислення збитків за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання).</p> <p>60. Методика обчислення збитків завданих територіям ПЗФ внаслідок воєнних дій.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу

Схема курсу

Тиж-	Тема занять	Форма	Термін
------	-------------	-------	--------

день		діяльності та обсяг годин	виконан -ня
Змістовий модуль 1. Загальні відомості про заповідання			
1.	Тема 1. Суть природно-заповідної справи. Мета і завдання дисципліни. Сучасний стан заповідання в Україні. Міжнародна співпраця. Поняття термінів: “геосозологія”, “природно-заповідна справа” та “культурно-заповідна справа”. <i>Закон України «Про природно-заповідний фонд України».</i>	Лекція – 2 год, Практична робота – 2 год	1 тиждень
2.	Тема 2. Історія природно-заповідної справи в Україні та світі. Етапи розвитку <i>Міжнародна співпраця у галузі заповідання. Транскордонні заповідні території, як об’єкт ресурсозбереження і охорони довкілля на міжнародному рівні.</i> Наукові об’єкти ПЗФ України, які занесені до державного реєстру наукових об’єктів, що становлять національне надбання.	Лекція – 2 год Практична робота – 2 год Самостійна робота – 3 год	1 тиждень
3.	Тема 3. Природні комплекси України: загальна характеристика. <i>Правила читання у латинській мові. Вивчення латинських назв рослин і тварин.</i>	Лекція – 2 год, Практична робота – 2 год	1 тиждень
4.	Тема 3. Природні комплекси України: загальна характеристика. <i>Правила читання у латинській мові. Вивчення латинських назв рослин і тварин.</i>	Лекція – 2 год, Практична робота – 2 год	1 тиждень
5.	Тема 4. Правові аспекти. Міжнародна співпраця в галузі охорони та заповідання природи. Закон України “Про природно-заповідний фонд України”, Постанова ВРУ про “Програму перспективного розвитку заводної справи в Україні”, природоохоронні конвенції тощо. Міжнародні організації. <i>Структура природно-заповідного фонду України.</i> Мережа транскордонних природно-заповідних територій України, характеристика об’єктів.	Лекція – 2 год, Практична робота – 2 год, Самостійна робота – 4 год	1 тиждень
6.	Тема 5. Книги людської тривоги. Червона книга МСОП, Європейський Червоний список. Червона книга і Зелена книга України. Історія створення, структура. <i>Червона і Зелена книги України.</i> Біота гірських систем. Взаємодія екологічних чинників у горах. Адаптивна здатність рослин і тварин до життя в гірських умовах.	Лекція – 2 год Практична робота – 2 год Самостійна робота – 5 год	1 тиждень
7.	Тема 6. Природно-заповідний фонд. Класифікаційна схема. Природні території особливої охорони. Функціональна класифікація заповідних об’єктів. Міжнародна класифікація природоохоронних територій. <i>Ознайомлення з природоохоронними територіями і об’єктами України (мінімум).</i> Біота і біоценози поверхневих вод (річок, озер, боліт).	Лекція – 2 год Практична робота – 2 год Самостійна робота – 5 год	1 тиждень
8.	Тема 6. Природно-заповідний фонд. Класифікаційна схема. <i>Природно-заповідний фонд Львівської області (мінімум).</i>	Лекція – 2 год Практична робота – 2 год	1 тиждень
9.	Тема 7. Екологічні стежки. Призначення і вимоги щодо організації екологічних стежок. <i>Характеристика і оцінка мережі природно-заповідного фонду території. Модульна контрольна робота № 1.</i> Морські екосистеми і їх характеристика. Екосистеми Чорного і Азовського морів.	Лекція – 2 год Практична робота – 2 год Самостійна робота – 5 год	1 тиждень
Змістовий модуль 2. Формування та функціонування територій та об’єктів ПЗФ			

10.	<p>Тема 8. Система формування природно-заповідного фонду як основної екологічної мережі. Правила і принципи організації заповідних територій. Процедура проектування і створення заповідних територій.</p> <p><i>Ознайомлення з природоохоронними територіями і об'єктами Північних материків (мінімум).</i></p>	<p>Лекція – 2 год</p> <p>Практична робота – 2 год</p>	1 тиждень
11.	<p>Тема 9. Структурно-функціональна організація природно-заповідних територій. Сутність та об'єкти зонування. Характеристика функціональних зон в біосферних заповідниках, національних і регіональних ландшафтних парках, ботанічних садах і регіональних ландшафтних парках.</p> <p><i>Ознайомлення з природоохоронними територіями і об'єктами Північних материків (мінімум).</i></p> <p>Біота і біоценози Світового океану. Екологічні чинники. Закономірності поширення біоти.</p>	<p>Лекція – 2 год</p> <p>Практична робота – 2 год</p> <p>Самостійна робота – 5 год</p>	1 тиждень
12.	<p>Тема 10. Режим збереження екосистем. Кадастр природно-заповідного фонду. Державний кадастр земель територій природно-заповідного фонду. Охорона земель.</p> <p><i>Ознайомлення з природоохоронними територіями і об'єктами Південних материків (мінімум).</i></p> <p>Міркування щодо необхідності виділення об'єкту природно-заповідного фонду на певній території.</p>	<p>Лекція – 2 год</p> <p>Практична робота – 2 год</p> <p>Самостійна робота – 8 год</p>	1 тиждень
13.	<p>Тема 11. Землепорядкування на територіях ПЗФ. Землепроектне впорядкування структурних елементів екологічної мережі.</p> <p><i>Ознайомлення з природоохоронними територіями і об'єктами Південних материків (мінімум).</i></p> <p>Характеристика мережі природно-заповідного фонду території (адміністративного району місця проживання студента).</p>	<p>Лекція – 2 год</p> <p>Практична робота – 2 год</p> <p>Самостійна робота – 8 год</p>	1 тиждень
14.	<p>Тема 12. Еколого-економічна та еколого-соціальна сфери. Фінансово-економічний механізм функціонування. Рекреаційна сфера. Екологічна освіта, просвіта та інформування громадськості.</p> <p><i>Обчислення збитків завданих територіям та об'єктам природно-заповідного фонду України.</i></p>	<p>Лекція – 2 год</p> <p>Практична робота – 2 год</p>	1 тиждень
15.	<p>Тема 12. Еколого-економічна та еколого-соціальна сфери.</p> <p>Обчислення збитків завданих територіям та об'єктам природно-заповідного фонду України.</p> <p><i>Водно-болотні угіддя України. Їхня біогеографічна характеристика.</i></p>	<p>Лекція – 2 год</p> <p>Практична робота – 2 год</p> <p>Самостійна робота – 5 год</p>	1 тиждень
16.	<p>Тема 13. Природно-захисна сфера. Державний екологічний контроль. Громадський контроль. Служба державної охорони. Відповідальність за порушення законодавства.</p> <p><i>Оцінка і обчислення збитків і втрат територій і об'єктів природно-заповідного фонду України від війни (економічна оцінка завданої шкоди внаслідок війни).</i></p> <p>Рекреаційна діяльність на територіях ПЗФ.</p>	<p>Лекція – 2 год</p> <p>Практична робота – 2 год</p> <p>Самостійна робота – 4 год</p>	1 тиждень
17.	<p>Тема 13. Природно-захисна сфера.</p> <p><i>Підсумкове заняття. Модульна контрольна робота № 2.</i></p>	<p>Лекція – 2 год</p> <p>Практична робота – 2 год</p>	1 тиждень